

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Sayın Zehra Zümrüt Selçuk** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla dilerim.

Filiz KERESTECİOĞLU

Ankara Milletvekili

Araştırmalara göre Türkiye'de Türkçe'nin yanı sıra 35 farklı dil konuşulmakta ve anadili Türkçe olmayanlar nüfusun en az %17'sini oluşturmaktadır. Ne var ki önemli bir kültürel zenginlik olduğu kadar temel haklardan faydalanma anlamında da vazgeçilmez olmasına rağmen bugün Türkçe dışındaki dillerde kamusal hizmetler ya çok kısıtlıdır ya da hiç bulunmamaktadır. Bu durum eğitimden sağlığa, adaletten sosyal politikalara pek çok alanda yurttaşların haklarının ihlal edilmesine neden olmaktadır.

Oysa, anadilde etkin kamusal hizmetlerin sunulması kadına yönelik şiddetle etkin mücadelesinin olmazsa olmazlarından. Kadınların deneyimlerini, taleplerini açıklıkla ifade edebildiği ölçüde alınacak önlemlerin niteliği artacaktır. Fakat, Türkiye'de erkek şiddetine maruz kaldıklarında kadınlar anadillerinde hizmet alamamakta, karakollarda, ŞÖNİM'lerde, sığınaklarda, hastanelerde, adliyelerde bu nedenle ikincil mağduriyet yaşayabilmekte hatta etkin koruma sağlanamadığı için öldürülmektedir.

14.07.2020 tarihinde Muş Malazgirt'te yaşayan Fatma Altınmakas kocasının kardeşi tarafından tecavüze uğradıktan sonra şikayetçi olmak istemiş ancak anadilinde uygun koşullarda ifade verememiştir. Muş Barosu'ndan gelen avukat İ.B, Altınmakas'ın Türkçe bilmediği için Kürtçe ifade verdiğini ancak kendisine profesyonel tercüme hizmeti sağlanmadığını ve ifadesinin o esnada karakolda bulunana bir er jandarma tarafından çevrildiğini belirtmiştir. Bir kadının ağır bir şiddet tecrübesini, bu başvuruyu nasıl alması gerektiğini bilmeyen kişilere anlatmak zorunda olması kadar, derdini anadilinde anlatamaması da nitelikli uzmanlaşmış hizmet sunma yükümlülüğünün yerine getirilmediğini göstermektedir.

Nitekim, şikayet sonrası sanık Sinan Altınmakas gözaltına alınmış ancak tutuklama talebiyle sevk edildiği mahkemede "dosyadaki mevcut delil durumu, şüphelinin sabit ikametgah oluşu, delilleri karatma ihtimalinin olmaması" gerekçesiyle serbest bırakılmıştır. Sinan Altınmakas'ın adli kontrolle serbest bırakıldığı gün Fatma Altınmakas, eşi Kazım Altınmakas tarafından öldürülmüştür. Fatma Altınmakas için özgün risk planlaması yapılmadığı, etkin koruma sağlanmadığı açık olmasına rağmen Muş Valiliği "Mağdure Türkçe

42927

bilmekte olup Avukat huzurundaki yazılı beyanı ile Türkçe olarak ifadesini vermiştir. Avukat ya da kendisi Kürtçe tercüman talebinde bulunmamıştır.” şeklinde açıklama yapmıştır. Bu tutum ile devletin koruma yükümlülüğünü yerine getirmekteki zafiyetinin üzerine gitmek yerine cinayete yol açan koşulları reddedip cinayeti olağanlaştırmayı tercih edebilmiştir.

Bu bağlamda;

- 1- Kadınlar şiddete maruz kaldıklarında Türkiye’de yaygın olarak konuşulan Kürtçe, Arapça, Ermenice gibi dillerde hangi hizmetleri alabilmektedir?
- 2- Sadece kadına yönelik şiddet konusunda 7/24 ve çok dilli hizmet veren bir acil destek hattı neden açılmamaktadır?
- 3- Şiddete maruz kalan kadınlara karakollarda anadillerinde hangi aşamalarda hangi hizmetler verilmektedir?
- 4- Şiddete maruz kalan kadınlara ŞÖNİM’lerde anadillerinde hangi aşamalarda hangi hizmetler verilmektedir?
- 5- Şiddete maruz kalan kadınlara sığınaklarda anadillerinde hangi aşamalarda hangi hizmetler verilmektedir?
- 6- Şiddete maruz kalan kadınlara adliyelerde anadillerinde hangi aşamalarda hangi hizmetler verilmektedir?
- 7- Şiddete maruz kalan kadınlara hastanelerde anadillerinde hangi aşamalarda hangi hizmetler verilmektedir?
- 8- 2015-2020 yılları arasında şiddete maruz kaldığı için 6284 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir tedbirden yararlanan kadın sayısı kaçtır? Bu kadınların kaçını Türkçe dışında dillerde hizmet almayı talep etmiştir, kaçının talebi karşılanmıştır?
- 9- Bakanlık olarak Fatma Altınmakas’a 6284 sayılı Kanun kapsamındaki tüm tedbir ve hizmetlerin etkin bir şekilde sağlanıp sağlanmadığı konusunda bir incelemeniz oldu mu? olduysa, bu incelemenin bulguları nelerdir? Olmadıysa, neden böyle bir inceleme yapılmamıştır ve bu kadın cinayetinde devletin hiçbir ihmali olmadığı konusunda nasıl emin olunmaktadır?